

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z powództwa E. sp. z o.o. z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o cofnięcie koncesji,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 7 czerwca 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z
dnia 19 maja 2022 r., sygn. akt VII AGa 497/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od E. sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) decyzją z dnia 24 maja 2016 r. [...] [...]1 na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 i art. 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 755. ze zm., dalej: „prawo energetyczne”) oraz art. 104 k.p.a. postanowił cofnąć koncesję na obrót paliwami gazowymi, przedsiębiorcy E. sp. z o.o. z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP) [...] (dalej także: E.).

E. sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła odwołanie od tej decyzji w całości.

Powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 41 ust. 2 pkt 4 prawa energetycznego w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2 prawa energetycznego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na stwierdzeniu, że koncesjonariusz nie dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź nie jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania.

Nadto Powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj. art. 7 w zw. z art. 77 § 1 w w. z art. 80 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 prawa energetycznego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, poprzez:

1) niezebranie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego i niepodjęcie wszelkich niezbędnych kroków celem dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, tj. niepodjęcie przez organ czynności dowodowych zmierzających do ustalenia, czy po dniu wznowienia świadczenia usługi przesyłowej (7 maja 2019 r.) koncesjonariusz dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności koncesjonowanej,

2) niezebranie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego i niepodjęcie wszelkich niezbędnych kroków celem dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, tj. niepodjęcie przez organ czynności dowodowych zmierzających do ustalenia możliwości pozyskania przez koncesjonariusza środków finansowych w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności koncesjonowanej,

3) uznanie przez Prezesa URE w sposób dowolny a nie swobodny, że nieuiszczenie w lutym 2019 r. zabezpieczenia finansowego na rzecz O.S.A. w kwocie wskazanej przez ten podmiot, wynikało z nieposiadania przez koncesjonariusza środków finansowych na ten cel, gdy w istocie wynikało to ze sporu powstałego na linii koncesjonariusz G. dotyczącego interpretacji nowych Ogólnych Warunków Umowy przesyłowej wprowadzonych przez G. w zakresie wymagalnej wysokości zabezpieczeń finansowych.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów

zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz wydatku w postaci opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa.

W odpowiedzi na odwołanie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2021 roku Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję i zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz E. sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 1.737,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł apelację, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości. Wskazanemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów:

1) prawa materialnego tj. art. 41 ust. 2 pkt 4 w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2 prawa energetycznego poprzez jego niezastosowanie i uchylenie zaskarżonej decyzji w przedmiocie cofnięcia powodowi koncesji na obrót paliwami gazowymi, pomimo niespełniania przez powoda warunków wskazanych w art. 33 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, tj. że w dacie wydania decyzji powód nie dysponował środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności koncesjonowanej, jak również nie był w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania, co powinno skutkować cofnięciem koncesji przez Prezesa URE i oddaleniem odwołania przez Sąd;

2) prawa procesowego, tj. art. 479⁵³ § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa URE, pomimo tego, że Prezes URE dokonał w zaskarżonej decyzji prawidłowej oceny kondycji finansowej powoda oraz możliwości uzyskania przez powoda środków finansowych, na które powoływał się powód;

3) prawa procesowego, tj. art. 479⁵³ § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sprawie, pomimo że decyzja pozwanego w dacie jej wydania była prawidłowa, co powinno skutkować oddaleniem odwołania;

4) naruszenie prawa procesowego tj. art. 316 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uwzględnieniu stanu faktycznego sprawy istniejącego na dzień orzekania, podczas gdy ze względu na specyfikę

postępowania regulacyjnego Sąd powinien oceniać prawidłowość decyzji Prezesa URE na datę jej wydania, co obejmuje również obowiązek uwzględnienia stanu faktycznego istniejącego w dacie jej wydania, natomiast ustalenia SOKIK, które dotyczą faktów zaistniałych już po wydaniu decyzji przez Prezesa URE nie powinny być brane pod uwagę przez Sąd przy wyrokowaniu;

5) naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych w zakresie oceny sytuacji finansowej powoda, będącej konsekwencją pominięcia przez Sąd kluczowych dla sprawy dowodów lub wynikających z niezrozumienia przez Sąd znaczenia tych dowodów dla oceny sytuacji finansowej powoda.

Mając na uwadze wskazane zarzuty, na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania powoda w całości oraz zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję, jak również zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm prawem przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, E. na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na istotne zagadnienie prawne, które w jej ocenie dotyczy unormowania i stosowania art. 316 § 1 k.p.c., co związane jest z koniecznością odpowiedzi na pytanie, czy wobec zaniechania przez organ regulacyjny uwzględnienia w materiale dowodowym postępowania administracyjnego faktów notoryjnych powstałych po zakończeniu postępowania dowodowego prowadzonego przez ten organ ale jeszcze przed wydaniem decyzji administracyjnej, uzasadnia wyjątkowe zastosowanie przez Sąd art. 316 § 1 k.p.c.

Sformułowane wyżej zagadnienie prawne ma w ocenie Powoda zasadnicze znaczenie, bowiem pominięcie przez Pozwanego przy ocenie kondycji finansowej (w kontekście art. 33 ust. 1 pkt 2 prawa energetycznego) powodowej spółki danych wynikających ze sprawozdania finansowego za 2018 rok oraz faktu odnotowania

w tym roku zysku netto, który następnie został przeznaczony na kapitał zapasowy, powoduje ustalenie w istocie zafałszowanego obrazu sytuacji majątkowej Powoda, co z kolei wyłącza możliwość prawidłowej oceny spełnienia przez koncesjonariusza przesłanek dotyczących posiadanych środków pieniężnych dla możliwości wykonywania koncesji. Wniosek ten wzmacnia uznanie przez Sąd za niemiarodajne wyliczeń stron dotyczących wskaźników płynnościowych Powoda oraz wysokości przysługujących Powodowi środków finansowych w ramach limitów kredytowych w stosunku do wysokości zobowiązań z tytułu prowadzonej działalności w zakresie sprzedaży energii oraz paliw gazowych. Wobec tego, ustalenie możliwości wyjątkowego zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy art. 316 § 1 k.p.c. determinuje jej wynik, zwłaszcza, że żaden z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego nie wyłącza zastosowania art. 316 § 1 k.p.c. w sprawach antymonopolowych lub regulacyjnych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezes URE wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania, względnie jej oddalenie oraz każdorazowo zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Podkreślić przy tym należy, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego zasadniczym celem jest ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa. Konsekwentnie przedmiotem

merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy powinny być te skargi kasacyjne, które dotyczą spraw najpoważniejszych, wpływających na rozwój i kształtowanie systemu prawnego (zob. wyrok TK z 31 marca 2005 r., SK 26/02).

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., czyli na wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Przed rozpatrzeniem wniosku poczynić należy kilka uwag natury ogólnej. W odniesieniu do przesłanki występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie, wskazuje się, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej podstawie implikuje konieczność jasnego sformułowania zagadnienia prawnego, a także przedstawienia argumentów prawnych, które wykazują możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Dodatkowo wymaga się, aby zagadnienie prawne: (1) było sformułowanie w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, (2) zostało przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, a zatem możliwej do zastosowania przy rozstrzyganiu innych sporów, (3) pozostawało w związku z rozpoznawaną sprawą, a także (4) dotyczyło zagadnienia budzącego poważne wątpliwości. Wymaga się zatem, aby skarżący przytoczył argumenty prawne uzasadniające tezę o „istotności” zagadnienia. Nie wystarczy samo wskazanie przepisu prawa, którego dotyczy zagadnienie prawne, konieczne jest przedstawienie pogłębionej analizy prawnej wykazującej powyższe (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01; 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07; 20 lutego 2019 r., IV CSK 351/18). Na ocenę stopnia istotności zagadnienia, wpływ ma istnienie rzeczywistych i poważnych wątpliwości interpretacyjnych, które nie doczekały się wykładni w orzecznictwie sądów, jak również istnienie orzeczeń wskazujących na występowanie rozbieżności na tle interpretowanych przepisów prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15; 20 lutego 2019 r., V CSK 351/18).

Okolicznościami świadczącymi o braku istotnego zagadnienia prawnego w sprawie są m.in.: powszechne uznanie w orzecznictwie i literaturze wykładni przepisu prawa, która została uwzględniona przez sądy obu instancji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01), zagadnienie prawne ma charakter kazuistyczny i służy uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczególnych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 kwietnia 2016 r., III CSK 70/16; 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 514/17), jak również sytuacja, gdy do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego wystarczająca jest zwykła wiedza prawnicza i zastosowanie obowiązujących reguł wykładni, bądź proste zastosowanie prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 lutego 2018 r., I CSK 635/17; 21 marca 2018 r., II PK 10/17).

Powód pomimo skonstruowania koherentnego wyводу przedstawiającego odmienną od przyjętej przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, interpretacji wskazanego w zagadnieniu prawnym przepisu art. 316 § 1 k.p.c., w istocie nie wykazał istotności tego zagadnienia ani potrzeby wypowiedzenia się w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. W przedmiocie dopuszczalności oraz ograniczeń w stosowaniu art. 316 § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu regulacji Sąd Najwyższy wypowiadał się już wielokrotnie (por. w szczególności wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., III SK 55/10, a także postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 lipca 2011 r., III SK 52/10; 18 dnia października 2011 r., III SK 25/11; 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11; z 18 maja 2012 r., III SK 37/11; 20 marca 2013 r., III SK 35/12; 23 czerwca 2013 r., III SK 36/12; 4 marca 2014 r., sygn. akt III SK 35/13, 22 października 2019 r. sygn. akt I NSK 65/18). Bezspornym pozostaje, że w sprawach z odwołań od decyzji Prezesa Urzędu sąd za podstawę orzekania powinien uznać stan faktyczny i prawny z chwili wydania skarżonej decyzji. Oczywistym jest, że podstawę decyzji organu, stanowią ustalenia faktyczne, które są mu znane w momencie jej wydawania. Trzeba w tym miejscu zgodzić się z Pozwanym, który w odpowiedzi na skargę kasacyjną wskazał, że „trudno uznać za kontrowersyjne stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w myśl którego nie sposób oceniać prawidłowości

decyzji w oparciu o dowody i dokumenty, które nie były znane Prezesowi URE w momencie jej wydania”.

Jak wynika z akt sprawy, Sąd Apelacyjny w Warszawie przyjął stanowisko, które było wynikiem stosunkowo prostego zastosowania obowiązujących reguł wykładni. Podkreślić również należy, że na kanwie sformułowanego zagadnienia prawnego nie zachodzi potrzeba ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych (zob. w szczególności wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z: 18 czerwca 2013 r., VI ACa 1361/12; 14 października 2016 r., VI ACa 821/15; 18 marca 2019 r., VII AGa 1925/18; 10 września 2020 r., VII AGa 2337/18; 7 października 2019 r., VII AGa 19/19; z dnia 17 lutego 2022 r., sygn. akt VII AGa 399/21; 23 lutego 2022 r., VII AGa 897/21). W tę linię wpisuje się również skarżony w sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 19 maja 2022 r. sygn. akt. VII AGa 497/21.

Powód nie wykazał istnienia takiego zagadnienia prawnego jak kwestia zakresu zastosowania art. 316 § 1 k.p.c. w sprawach z odwołania od decyzji organów regulacyjnych. Skarżący usiłuje jedynie wykreować wrażenie, jakoby takie istotne zagadnienie prawne istniało. Istotne zagadnienie prawne, które przedstawił, dotyczy bowiem możliwości zastosowania art. 316 § 1 k.p.c. w sytuacji dostrzeżenia przez sąd „wadliwości w procesie zbierania materiału dowodowego przez organ regulacyjny”, a w odniesieniu do ustalonego przez orzecznictwo zakresu stosowania wskazanego przepisu, brak wskazanej przez powoda możliwości nie budzi żadnych wątpliwości. Nie sposób pominąć jeszcze, że dla uzasadnienia swoich wywodów powód przytoczył stanowiska wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które nie stanowią poparcia dla stawianych przez niego tez. Ponadto za nietrafne i nieuzasadnione uznać należy powoływanie się przez skarżącego na orzecznictwo z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Sąd Najwyższy w pełni podziela – wskazywane już wcześniej w orzecznictwie – stanowisko, że przepis art. 316 § 1 k.p.c. powinien być stosowany w sprawach z zakresu regulacji różnych rynków (sprawach regulacyjnych) z uwzględnieniem specyfiki tych spraw, determinowanej przez prawidłowe określenie przedmiotu sporu między przedsiębiorcą a organem

regulacyjnym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z: 4 marca 2014 r., sygn. akt III SK 35/13, 22 października 2019 r. sygn. akt I NSK 65/18). W przypadku decyzji regulacyjnych przedmiotem sporu jest zazwyczaj formalna i materialna poprawność ukształtowania przez organ regulacyjny praw i obowiązków (sytuacji prawnej) przedsiębiorcy. Zadaniem sądu orzekającego w sprawie z odwołania od decyzji organu regulacyjnego jest udzielenie ochrony prawnej przedsiębiorcy wnoszącemu odwołanie przez weryfikację decyzji w zakresie wskazanym w odwołaniu i w ten sposób rozstrzygnięcie sporu między przedsiębiorcą a tym organem (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z: 23 czerwca 2013 r., III SK 36/12 oraz z 18 maja 2012 r., III SK 37/11). Podstawę decyzji stanowią zaś określone ustalenia faktyczne oraz stan prawny, aktualne w chwili wydania decyzji (wyrok Sądu Najwyższego z 7 lipca 2011 r., III SK 52/10).

Należy jeszcze raz wskazać, że co do zasady w sprawach z zakresu regulacji nie obowiązuje zawarta w art. 316 § 1 k.p.c. zasada orzekania według stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy. Ocena prawidłowości i legalności decyzji dokonywana jest według stanu rzeczy z chwili wydania decyzji (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 4 marca 2014 r., III SK 35/13; z 5 marca 2015 r., III SK 8/14). Podnieść przy tym trzeba, że stosowanie art. 316 k.p.c. w sprawach regulacyjnych konieczne jest wówczas, gdy zmiana stanu faktycznego i prawnego po wydaniu decyzji Prezesa Urzędu jest tak istotna, że bez jej uwzględnienia nie byłoby możliwe wydanie właściwego wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2014 r., III SK 35/13, Lex nr 1463898). Wobec powyższego, art. 316 § 1 k.p.c. może być zastosowany przez sąd orzekający w sprawach z zakresu regulacji, jeżeli już po wydaniu zaskarżonej decyzji doszło do istotnych zmian w stanie faktycznym lub prawnym.

Zgodnie z powyższym, słusznie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Apelacyjny w Warszawie, że „w sprawach z zakresu regulacji nie obowiązuje norma wyartykułowana w art. 316 § 1 k.p.c. dotycząca orzekania według stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy, ponieważ oceny prawidłowości i legalności decyzji dokonuje się według stanu rzeczy z chwili jej wydania. Specyfika postępowań prowadzonych przez Prezesa URE, w tym o cofnięcie koncesji, zakłada zatem wydanie decyzji na podstawie stanu faktycznego

i prawnego ustalonego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego. Mimo że sąd rozpoznaje sprawę merytorycznie na nowo, to jednak ma obowiązek odniesienia się do stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania decyzji”. Zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie jest zbieżne z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. np. wyrok SN z dnia 22 października 2019 r., sygn. akt I NSK 65/18).

Biorąc powyższe pod uwagę, nie można się zgodzić z Powodem, że w sprawie występuje wskazane przez niego istotne zagadnienie prawne. Sąd Apelacyjny w Warszawie kontrolując orzecznictwo niższej instancji, w tym wypadku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dokonał poprawnej interpretacji przepisów prawnych, wpisując się w dotychczasową linię orzecniczą sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Wskazać jednocześnie należy, że brak kontrowersji na poziomie orzecznictwym dezaktualizuje zasadniczą funkcję skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którego zasadniczym celem jest ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

